

Szanowny Panie Prezydencie,

Drogie Rodziny ofiar komunizmu,

Pani Minister i Panowie Ministrowie,

Panowie Generałowie,

Szanowni Państwo,

Od wielu lat zmagamy się z dziedzictwem systemu komunistycznego. Jednym z najtrudniejszych obszarów tych zmagania jest spuścizna zbrodni. Tysiące ofiar, często do dziś bezimiennych, pochowanych w większości w nieznanymi miejscach, skazanych nie tylko na śmierć, ale i na zapomnienie. Przez lata wydawało się, że jedynym co możemy zrobić jest zbadanie i opisanie czasu masowych represji, symboliczne uhonorowanie ofiar, wzniesienie pomników ku ich czci, postawienie przed sądem nielicznych żyjących sprawców.

Dziś wiemy, że można zrobić więcej. Od dwu lat, wspólnym wysiłkiem wielu instytucji i osób, przy wykorzystaniu możliwości wielu dyscyplin nauki, udowadniamy, że możliwe jest nie tylko odnalezienie szczątków pomordowanych, ale także przywrócenie im – wbrew planom oprawców – tożsamości, własnego imienia i nazwiska.

W ten sposób wypełniamy nasz podstawowy obowiązek wobec ofiar i wobec ich bliskich. Jestem przekonany, że jednocześnie przez tę pracę umacniamy fundamenty Rzeczypospolitej – fundament sprawiedliwości i fundament pamięci o tych, którzy w obronie jej wolności oddali życie. Pamięć ta jest jednocześnie zobowiązaniem dla nas i dla przyszłych pokoleń.

Nasze zobowiązania nie kończą się wraz z dzisiejszą uroczystością i kolejnymi, które niewątpliwie nastąpią. Praca daleka jest od ukończenia. Wiosną tego roku, przy niezbędnym wsparciu wielu instytucji państwowych i samorządowych, przeprowadzimy III etap poszukiwań na powązkowskiej „Łączce”, czekają nas prace w wielu innych miejscach w Polsce. Nie spoczniemy, póki nie wykorzystamy każdej możliwości odnalezienia i zidentyfikowania szczątków naszych bohaterów, godnego ich pogrzebu i przywrócenia ich zbiorowej pamięci Polaków.